

ASPECTEN VAN DE ROEPING VAN EEN HERDER HJM Sales

Geliefde broeders en zusters, in deze prediking wil ik met u enkele aspecten van de roeping van een herder, een voorganger, voor de christelijke gemeente bespreken. De Heiland, onze Here Jezus Christus, heeft namelijk tot opbouw van Zijn Lichaam, de Gemeente, sommigen geroepen tot het ambt van herder. Efez. 4:11-12 – *“En Dezelfde heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leraars; Tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouw des lichaams van Christus;”* Verreweg het belangrijkste aspect is hiermee nu reeds duidelijk geworden, namelijk dat herders (voorgangers) door de Heer tot hun ambt worden geroepen. Dus niet door mensen of welk instituut of gemeente dan ook.

Ik wil deze bespreking doen aan de hand van Gods roeping van Mozes om het volk Israël uit de slavernij in Egypte te leiden.

Mozes bereikte een leeftijd van 120 jaar en zijn lange leven kan in drie perioden van veertig jaar worden verdeeld. Een beknopt chronologisch overzicht vind u in Hand. 7:20-36.

De eerste periode van veertig jaar leefde hij aan het koninklijke hof van de farao. Hij werd er opgevoed en opgeleid. Uiteindelijk werd hij zelfs een belangrijk generaal, die volgens de Joodse historicus Josephus belangrijke overwinningen behaalde.

De tweede periode van veertig jaar was hij in de woestijn van Midian herder voor de kudde schapen van zijn schoonvader Jethro, nadat hij uit Egypte had moeten wegvluchten in verband met de doodslag op een Egyptenaar.

De derde periode van veertig jaar was Mozes de herder van het volk Israël. Uit Egypte leidde hij Gods kudde door de woestijn naar het Beloofde Land.

Wat leert de bijbel ons over de roeping van Mozes om herder van Gods kudde te worden? U begrijpt dat uiteraard hier de parallellen voor Gods roeping van een voorganger voor een gemeente liggen.

Laten we eerst eens Hebr. 11:24-27 lezen: *“Door het geloof heeft Mozes, nu groot geworden zijnde, geweigerd een zoon van Farao’s dochter genoemd te worden; Verkiezende liever met het volk van God kwalijk gehandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben; Achtende de versmaadheid van Christus meerderen rijkdom te zijn, dan de schatten in Egypte; want hij zag op de vergelding des loons. Door het geloof heeft hij Egypte verlaten, niet vrezende den toorn des konings; want hij hield zich vast, als ziende den Onzienlijke.*

Volgens dit schriftgedeelte heeft Mozes op enig moment blijkbaar een wonderbaarlijke openbaring van de Heer ontvangen. Een openbaring die een vast geloof in hem uitwerkte. Zodanig dat hij, terwijl hij notabene als een eigen kind van faraö’s dochter was opgevoed, toch voor zijn eigen Joodse volk koos. Hij zag dat zij slecht werden behandeld en koos voor hen. Hij koos niet voor de luxe en de rijkdom van het koninklijke hof. Neen, hij koos voor de versmaadheid van Christus. Hoewel Christus nog niet op aarde was geboren, kreeg Mozes blijkbaar ook een openbaring van God over Jezus.

In het boek Handelingen kunnen we lezen, dat Mozes aan de hand van die goddelijke openbaringen blijkbaar ook tot inzicht was gekomen, dat God hem zou gebruiken om Israël uit Egypte te verlossen. Hand. 7:24-25 – *“En ziende een, die onrecht leed, beschermde hij hem, en wreekte dengene, dien overlast geschiedde, en versloeg den Egyptenaar. En hij meende, dat zijn broeders zouden verstaan, dat God door zijn hand hun verlossing geven zou; maar zij hebben het niet verstaan.”*

Wanneer ontving Mozes deze openbaringen, waaronder het inzicht dat God hem zou gaan gebruiken om Israël te verlossen? In de eerste periode van veertig jaar van zijn leven!

En toen handelde hij meteen! Maar hij handelde in eigen kracht. Hij zag dat een Joodse man werd geslagen door een Egyptenaar en vermoordde hem en wierp zichzelf vervolgens op als vrederechter. Hand. 2:26-27 – *“En den volgenden dag werd hij van hen gezien, daar zij vochten; en hij drong ze tot vrede, zeggende: Mannen, gij zijt broeders; waarom doet gij elkander ongelijk? En die zijn naaste ongelijk deed, verstiet hem, zeggende: Wie heeft u tot een overste en rechter over ons gesteld?”*

Uiteindelijk moest Mozes vluchten, omdat farao hem wilde arresteren en doden (Ex. 2:11-15; Hand. 7:29). Maar hij verliet Egypte door het geloof met zijn ogen vol vertrouwen op de Onzienlijke, op Jezus, gericht. Mozes ging op weg naar de woestijn van Midian.

Broeders en zusters, als we dit zo overdenken, dan begrijpen we twee dingen.

Ten eerste dat Mozes nog lang niet gereed was voor zijn roeping om herder van Israël te worden. Hij was driftig en zelfs een moordenaar, wellicht geweldig ambitieus en overtuigd van zichzelf. Hij de grote generaal zou het wel even fixen. Mozes moest nog leren om nederig, geduldig en zachtmoedig te worden. God had daartoe de periode van de volgende veertig jaren van zijn leven uitgetrokken. Veertig jaar moest hij herder van de schapen van zijn schoonvader in de woestijn van Midian zijn.

Ten tweede dat het volk Israël nog lang niet de overtuiging had, dat Mozes de door God geroepen leider zou worden. Persoonlijk denk ik dat Israël nog niet had geleerd om tot God te roepen en te smeken om hulp. Zij ervoeren grote verdrukkingen in hun slavernij, maar hadden de weg naar God nog niet gevonden. God bepaalde dat Israël eerst veertig jaren zou moeten bidden en roepen tot Hem. Israël moest leren om met de juiste hartegesteldheid tot Hem te naderen.

En toen, na veertig jaar, verscheen God aan Mozes in de woestijn bij de berg Horeb. Ex. 3:1-10 – *“En Mozes hoedde de kudde van Jethro, zijn schoonvader, den priester in Midian; en hij leidde de kudde achter de woestijn, en hij kwam aan den berg Gods, aan Horeb. En de Engel des HEEREN verscheen hem in een vuurvlam uit het midden van een braambos; en hij zag, en ziet, het braambos brandde in het vuur, en het braambos werd niet verteerd. En Mozes zeide: Ik zal mij nu daarheen wenden, en bezien dat grote gezicht, waarom het braambos niet verbrandt. Toen de HEERE zag, dat hij zich daarheen wendde, om te bezien, zo riep God tot hem uit het midden van het braambos, en zeide: Mozes, Mozes! En hij zeide: Zie, hier ben ik! En Hij zeide: Nader hier niet toe; trek uw schoenen uit van uw voeten; want de plaats, waarop gij staat, is heilig land. Hij zeide voorts: Ik ben de God uws vaders, de God van Abraham, de God van Izak en de God van Jakob. En Mozes verborg zijn aangezicht, want hij vreesde God aan te zien. En de HEERE zeide: Ik heb zeer wel gezien de verdrukking Mijns volks, hetwelk in Egypte is, en heb hun geschrei gehoord, vanwege hun drijvers; want Ik heb hun smarten bekend. Daarom ben Ik nedergekomen, dat Ik het verlosse uit de hand der Egyptenaren, en het opvoere uit dit land, naar een goed en ruim land, naar een land, vloeiende van melk en honig, tot de plaats der Kanaänieten, en der Hethieten, en der Amorieten, en der Ferezieten, en der Hevieten, en der Jebusieten. En nu, zie, het geschrei der kinderen Israëls is tot Mij gekomen; en ook heb Ik gezien de verdrukking, waarmede de Egyptenaars hen verdrukken. Zo kom nu, en Ik zal u tot Farao zenden, opdat gij Mijn volk (de kinderen Israëls) uit Egypte voert.”*

God verscheen aan Mozes in een vuurvlam uit het midden van een braambos. Het stekelige braambos brandde, maar verteerde niet. Dit braambos is een beeld van de gemeente die ontsnapt is aan het vuur van het eeuwige verderf. De gemeente als een verzameling van meer of minder stekelige leden, maar toch een heiligdom waar God woont. Een gemeenschap waar desondanks het vuur van Gods Heilige Geest voortdurend blijft branden. Als God een voorganger roept, doet Hij dat vanuit Zijn bemoeienis met de gemeente. God wandelt in de gemeente en Hij beziet vanuit de gemeente, dat het nodig is dat die herder er komt. Als Hij de smeekbeden hoort en de ernst van het verlangen van de gemeenteleden ziet, dan reageert Hij en zorgt Hij, dat er iemand is die gereed is en die Hij tot het ambt van herder kan roepen.

Eindelijk had Israël leren te bidden. Eindelijk was ook Mozes innerlijk gereed voor de zware taak om de herder van Israël te worden die hen uit Egypte zou leiden. Want wat zei Mozes tot God? Ex. 3:11 – *“Toen zeide Mozes tot God: Wie ben ik, dat ik tot Farao zou gaan; en dat ik de kinderen Israëls uit Egypte zou voeren?”* Mozes voelde zich nu totaal onwaardig en niet capabel om het volk te leiden. Hij was in zijn hart afgedaald van de troon van een hooggeplaatst lid van het koninklijke hof, een machtige generaal, naar de nederige positie van een eenvoudige schaapherder. Toen kon God hem gebruiken en hem roepen.

Conclusie: de herder van een gemeente moet door God zijn geroepen. Maar die roeping moet wel kunnen worden getoetst. Daar wil ik nu verder op ingaan.

Mozes was zijn afwijzing van veertig jaar geleden nog niet vergeten. Hij sprak tot God in Ex. 4:1 – *“Toen antwoordde Mozes, en zeide: Maar zie, zij zullen mij niet geloven, noch mijn stem horen; want zij zullen zeggen: De HEERE is u niet verschenen!”* Heer, sprak Mozes, ze zullen mij niet geloven als ik zeg dat ik door U geroepen ben. Ze zullen zeggen dat U niet aan mij bent verschenen en mij afwijzen. Dat iedereen wel kan beweren door U geroepen te zijn.

Broeders en zusters, toen gebeurde er iets wonderbaarlijks. God toonde Mozes een aantal tekenen op grond waarvan het volk Israël wél zou geloven, dat Mozes persoonlijk door God was geroepen. Die tekenen wil ik kort met u bekijken.

Maar eerst wil ik even met u de betekenis van de naam Mozes bekijken, de naam die de dochter van farao hem had gegeven. *“Mozes”* (in Hebreeuws *“mosjeh”* - מֹשֶׁה) betekent *“uit het water getogen”* (Ex. 2:10b), doch niet letterlijk. De naam Mozes bestaat uit drie letters, welke de voornaamste letters zijn van de Hebreeuwse zin *“uit het water heb ik hem getogen”*. Maar als je de naam Mozes letterlijk neemt, kun je óók lezen *“mieseh”*. En dit betekent *“door een lam”*. Wat leert ons dit? Allereerst dat het Jezus, het Lam Gods is, die de roeping van de herder vaststelt en hem naar de gemeente zendt. Het leert ons ook, dat het dóór het Lam Gods is, waardoor de herder de gemeente naar de verlossing leidt. Zo lezen we in Ex. 12 dat de verlossing van het volk Israël uit Egypte werd bewerkstelligd door het slachten van een lam. Dát was de boodschap die Mozes aan het volk moest overbrengen. De doodsengel ging voorbij aan de huizen, als hij het bloed van het lam aan de deur zag.

Gods eerste teken voor het volk. Ex. 4:2-5 – *“En de HEERE zeide tot hem: Wat is er in uw hand? En hij zeide: Een staf. En Hij zeide: Werp hem ter aarde. En hij wierp hem ter aarde! Toen werd hij tot een slang; en Mozes vlood van haar. Toen zeide de HEERE tot Mozes: Strek uw hand uit, en grijp haar bij haar staart! Toen strekte hij zijn hand uit, en vatte haar, en zij werd tot een staf in zijn hand. Opdat zij geloven, dat u verschenen is de HEERE, de God hunner vaderen, de God van Abraham, de God van Izaak, en de God van Jakob.”* Een staf is in de bijbel altijd een schaduwbeeld voor de actie en de kracht van de Heilige Geest (Ps. 23:4b jo. Joh. 14:16-17a). De slang is in de bijbel niet enkel een beeld van satan, maar ook van Jezus (Joh. 3:14). We zien hier, dat de staf de slang is. De slang is de staf. Zo zijn ook Jezus en de Heilige Geest één.

Het eerste teken leert ons daarom, dat een geroepen herder in de gemeente altijd Jezus zal verkondigen in de kracht en in de actie van de Heilige Geest. Jezus en de Heilige Geest zijn in de verkondiging een eenheid. Joh. 16:13-14 – *“Maar wanneer Die zal gekomen zijn, namelijk de Geest der waarheid, Hij zal u in al de waarheid leiden; want Hij zal van Zichzelf niet spreken, maar zo wat Hij zal gehoord hebben, zal Hij spreken, en de toekomstige dingen zal Hij u verkondigen. Die zal Mij verheerlijken; want Hij zal het uit het Mijne nemen, en zal het u verkondigen.”* Herkent u de eenheid? De Heilige Geest zal het te verkondigen Woord uit Jezus nemen en Jezus verheerlijken.

Het tweede teken dat God gaf, lezen we in Ex. 4:6-8 – *“En de HEERE zeide verder tot hem: Steek nu uw hand in uw boezem. En hij stak zijn hand in zijn boezem; daarna trok hij ze uit, en ziet, zijn hand was melaats, wit als sneeuw. En Hij zeide: Steek uw hand wederom in uw boezem. En hij stak zijn hand wederom in zijn boezem; daarna trok hij ze uit zijn boezem, en ziet, zij was weder als zijn ander vlees. En het zal geschieden, zo zij u niet geloven, noch naar de stem van het eerste teken horen, zo zullen zij de stem van het laatste teken geloven.”*

Lezers van deze website weten inmiddels wel, dat melaatsheid in de bijbel een schaduwbeeld is voor zonde en onreinheid. Mozes moest aan het volk Israël een melaatse hand tonen en daarna een gereinigde hand.

Dit teken leert ons dat een wérkelijk door God geroepen voorganger beslist een diepe overtuiging heeft van zijn eigen zonden, waardoor hij eens verloren was. Dit geschiedt door de Heilige Geest, want het is immers de Heilige Geest, Die van zonden overtuigt (Joh. 16:7-11). Maar een geroepen voorganger is niet bang om zijn melaatse hand aan het volk te tonen. Hij is niet bang om het volk op zijn schaduwkanten te wijzen en op de zwakke plekken in zijn karakter. En zonodig vergeving te vragen. Want hij kan daarna ook een schone hand tonen. Want hij is gereinigd door het Bloed van Jezus.

God gaf nog een derde teken, opdat het volk zou weten dat Hij Mozes had geroepen. Ex. 4:9 – *“En het zal geschieden, zo zij ook deze twee tekenen niet geloven, noch naar uw stem horen, zo neem van de wateren der rivier, en giet ze op het droge; zo zullen de wateren, die gij uit de rivier zult nemen, diezelve zullen tot bloed worden op het droge.”*

Dit teken leert ons, dat onder de prediking van een geroepen voorganger de geestelijke droogte in de gemeente wordt weggenomen. Want hij schept uit de rivier van het levende water van de Heilige Geest en giet Het op het droge. En dit levende water wordt tot Bloed op het droge. De zalving van de Heilige Geest rust op een door God geroepen herder. Hij predikt onder de zalving van de Heilige Geest, waardoor droge en dorstige zielen worden verkwikt door het levende water van de Geest (Joh. 7:37-39) en worden gereinigd door Jezus' Bloed.

God gaf zelfs nog een vierde teken. Omdat Mozes koppig was (zoals u kunt lezen in Ex. 4:10-13) en wellicht ook omdat het volk Israël koppig was. Ex. 4:14-16 – *“Toen ontstak de toorn des HEEREN over Mozes, en Hij zeide: is niet Aäron, de Leviet, uw broeder? Ik weet, dat hij zeer wel spreken zal, en ook, zie, hij zal uitgaan u tegemoet; wanneer hij u ziet, zo zal hij in zijn hart verblijd zijn. Gij dan zult tot hem spreken, en de woorden in zijn mond leggen; en Ik zal met uw mond, en met zijn mond zijn; en Ik zal ulieden leren, wat gij doen zult. En hij zal voor u tot het volk spreken; en het zal geschieden, dat hij u tot een mond zal zijn, en gij zult hem tot een god zijn.”*

God bepaalde dat Aäron voor Mozes zou spreken. Hij mocht niet zelf spreken. “Aäron” (in het Hebreeuws “Aharon” – נֹחָרְיָהוּ) betekent volgens sommige onderzoekers *“hij die licht geeft, cq. brengt”*. Dit gegeven plus het feit dat Aäron voor Mozes moest spreken, toont ons, dat Aäron een schaduwbeeld van de Heilige Geest is.

Bij dit vierde teken past de overtuiging dat je zélf (uit jezelf) aan Gods volk niets te bieden of te zeggen hebt, wat tot bekering en voeding aanleiding geeft (Ex. 4:10-13). De geroepen herder, voorganger, mag daarom niet met zijn eigen stem spreken. Dat wil God niet! Alle woorden die hij uit hoofde van zijn ambt moet spreken, of het nu vanaf de kansel, in een pastoraal gesprek of in een vergadering is, moeten woorden van de Heilige Geest zijn. De geroepen herder mag slechts gedreven door de Heilige Geest een boodschap vanaf de kansel brengen. Uit zijn mond mag enkel de stem van de Heilige Geest worden gehoord.

Met alles wat God hem had geleerd, ging Mozes onbevreesd op weg naar het volk Israël. Hij voelde zich geleid en beschermd door onze machtige God. En Mozes toonde aan het volk

de tekenen. Toen gebeurde het wonder. Ex. 4:29-31 – *“Toen ging Mozes en Aäron, en zij verzamelden al de oudsten der kinderen Israëls. En Aäron sprak al de woorden, die de HEERE tot Mozes gesproken had; en hij deed de tekenen voor de ogen des volks. En het volk geloofde, en zij hoorden, dat de HEERE de kinderen Israëls bezocht, en dat Hij hun verdrukking zag, en zij neigden hun hoofden, en aanbaden.”*

Het volk hoorde en zag de tekenen, zij geloofden en bogen zich voor de wil van God. Zij erkenden de wil van God, dat Mozes hen uit de slavernij zou leiden en aanbaden Hem.

Geliefde broeders en zusters, als wij Gods tekenen aan de bediening van een voorganger zien, laten ook wij hem dan erkennen. Dat is Gods wil. Moge God u zegenen. Amen.